

Производството е по реда на чл.59 и сл. от ЗАНН.

Образувано е по жалба от М.С.М., ЕГН *****, с постоянен адрес ****, чрез адв.Ваня Иванова от САК, против наказателно постановление №634/23.05.2022 г., издадено от началник отдел „Контрол и правоприлагане“ в Националното тол управление /НТУ/, към Агенция „Пътна инфраструктура“ /АПИ/-гр.София, с което за нарушение и на основание чл.179, ал.3а от ЗДвП е наложено административно наказание глоба в размер на 1800 лева.

Жалбоподателят иска отмяна на издаденото НП, поради неговата неправилност, незаконосъобразност и необоснованост. Излага конкретни доводи по същество на искането за отмяна на процесното НП.

Жалбоподателят, чрез надлежно упълномощения си процесуален представител - адв.С.С. от САК, след приключване на съдебното следствие, поддържа жалбата и иска отмяна на издаденото НП. Прави се искане и за присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение.

Ответната страна по жалбата, в лицето на АНО, чрез надлежно упълномощения си процесуален представител – юрк.П.Д., след приключване на съдебното следствие, оспорва жалбата и иска издаденото НП да бъде потвърдено, като правилно и законосъобразно. Счита, че в хода на административнонаказателното производство не са били допуснати съществени нарушения на процесуалния и материалния закон. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Жалбата е подадена в срока по чл.59, ал.2 от ЗАНН и от лице, притежаващо активна процесуална легитимация да обжалва процесното НП. НП е връчено лично на жалбоподателя на 15.06.2022 г., видно от приложената разписка към него, а жалбата против него е депозирана на 27.06.2022 г., съгласно отразената дата на поставения входящ номер върху нея, т.е. в законоустановения 14-дневен преклузивен срок за обжалване, считано от датата на връчване. С оглед на горното, жалбата се явява процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Въз основа на събраните по делото доказателства се установява следната фактическа обстановка:

На 01.12.2021 г. в 18:12 часа, в направление излизане от територията на Република България, на ГКПП-Кулата, пристигнало пътно превозно средство с рег. №**** вид - товарен автомобил, марка и модел „ИВЕКО АС 260 СИ ФС ГВ“, с обща техническа допустима максимална маса – над 12 тона, управлявано от жалбоподателя М.. След извършена проверка от страна на контролните органи било установено, че на 19.11.2021 г. в 07:27 часа, горепосоченото пътно превозно средство с рег.№**** е било засечено по път

А-6, км 50+427, включен в обхвата на платена пътна мрежа, като за посоченото пътно превозно средство /ППС/ не била заплатена дължимата пътна такса, съгласно чл.10, ал.1, т.2 от ЗДвП.

За място на нарушението е посочен път А-6, км 50+427, за който се събира такса за изминато разстояние - тол такса, съгласно Приложение към т.1 на Решение №101 на Министерски съвет от 20 февруари 2020 г. за приемане на Списъка на републиканските пътища, за които се събира такса за изминато разстояние - тол такса.

За извършеното административно нарушение е генериран доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл.167а, ал.3 от ЗДвП, с номер на нарушението D1E81DF8BF393F8DE053031F160A9070, който заедно с приложените към него статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения - видеозаписи, представлява доказателство за отразените в него обстоятелства относно ППС, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа и местонахождението на техническото средство (контролно устройство с идентификатор № 10181) част от системата.

Предвид горната констатация, срещу водача М. бил съставен акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ №634 от 01.12.2021 г. за нарушение на чл.179, ал.3а от ЗДвП. Актът бил подписан от актосъставителя и един свидетел, след което бил предявен на нарушителя, който го подписал без възражения. Жалбоподателят се възползвал от правото си по чл.44, ал.1 от ЗАНН, като представил писмени възражения против направените констатации в АУАН, аналогични на изложените в жалбата.

АНО счел изложената в акта фактическа обстановка за категорично доказана, и въз основа на него издал обжалваното НП №634 от 23.05.2022 г., с което за нарушение и на основание чл.179, ал.3а от ЗДвП, на жалбоподателя е наложено административно наказание глоба в размер на 1800 лева.

Изложената фактическа обстановка се установява по категоричен начин от показанията на свидетеля Д.А. и приложените по делото писмени доказателства, включително снимков материал във връзка с установеното нарушение. Свидетелят лично е извършил проверката и пресъздава обстоятелства, които пряко и непосредствено е възприел, поради което съдът напълно кредитира показанията му с доверие.

При така установената фактическа обстановка, въз основа на събрания по делото доказателствен материал, съдът прави следните правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл.63, ал.1 от ЗАНН, в това производство РС следва да провери законността на обжалваното НП, тоест дали правилно е приложен както процесуалният, така и материалният закон, независимо от основанията, посочени от жалбоподателя – аргумент от чл.314, ал.1 от НПК,

вр. чл.84 от ЗАНН. В изпълнение на това си правомощие съдът служебно констатира, че АУАН и НП са издадени в предвидените в ЗАНН давностни срокове, от материално компетентни за това административни органи. В подкрепа на това е разпоредбата на чл.56, ал.2 от Закона за пътищата /ЗП/, която делегира на длъжностните лица от Агенция „Пътна инфраструктура“ и на Агенция „Митници“ правомощията по съставяне на актове за установяване на нарушения, извършени по републиканските пътища. Компетентността на съставителя на процесното НП произтича от чл.56, ал.3, т.1 от ЗП, в която разпоредба е разписано, че издаването на НП за нарушения, извършени на пътищата от републиканската пътна мрежа може да се осъществява от упълномощени длъжностни лица от Агенция „Митници“, определени от страна на председателя на управителния съвет /УС/ на Агенцията. В този смисъл, относими са приложените по делото заповед №ЧР-НТУ-33/23.01.2019 г. за назначаване на наказващия орган на длъжност началник отдел „Контрол и правоприлагане“ в Националното тол управление, както и заповед №РД-11-167/08.02.2021 г., с която лицето е пряко оправомощено от председателя на УС на Агенцията да издава НП на физически и юридически лица, въз основа на съставени АУАН по чл.179, ал.3-4в от ЗДвП.

Въз основа на извършената цялостна служебна проверка съдът счита, че АУАН и обжалваното НП са издадени от компетентни административни органи, спазена е формата за съставяне на АУАН и НП, които формално съдържат необходимите реквизити. Въпреки това според съда при съставянето на АУАН и след това при издаването на атакуваното НП, са допуснати съществени процесуални нарушения относно съдържанието и по-точно посочването на обстоятелствата, във връзка със субекта на нарушението и отделно с неправилното посочване на нарушената приложима материалноправна разпоредба от ЗДвП.

Съгласно чл.10, ал.1 от ЗП, за преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминатото разстояние. От друга страна в т.1 и т.2 на същата разпоредба са изброени и двата вида пътни такси:

- т.1: такса за ползване на платената пътна мрежа-винетна такса за пътни превозни средства по чл.10а, ал.7; заплащането на винетната такса дава право на едно пътно превозно средство да ползва за определен срок платената пътна мрежа;

- т. 2: такса за изминатото разстояние-тол такса за пътни превозни средства по чл.10б, ал.3; заплащането на тол таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в който съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси."

Същевременно в разпоредбите на чл.179 и чл.187а от ЗДвП са предвидени три категории субекти, които носят отговорност за допуснато управление на МПС по републиканската пътна мрежа без заплатена винетна/тол такса - това са собственикът, вписаният ползвател или действителния водач на МПС. С оглед на установените от законодателя три категории субекти, които могат да носят отговорност по дадения административен състав, това безусловно изисква и задължава АНО, още при описание на съставомерните признаци на нарушението в НП да се посочи в какво качество е наказан нарушителят, за да може съдът да извърши автономна преценка правилно ли е определена пасивната му легитимация.

От правна страна не се доказва субектът на нарушението, тоест не е доказано, че на 19.11.2021 г. в 07:27 часа, когато е извършено деянието, именно жалбоподателят е управлявал превозното средство. По делото е доказано единствено, че превозното средство е било управлявано от жалбоподателя на 01.12.2021 г. в 18:12 часа, но нарушението е за деяние извършено 12 дни по-рано, поради което няма как да се приеме, че след като лицето е управлявало пътното превозно средство на 19.11.2021 г., то го е управлявало и на 01.12.2021 г. Още повече, че жалбоподателят не е собственик на превозното средство и не е наказан в това му качество, а само и единствено като водач на същото, но на процесната дата превозното средство може да е било управлявано от всяко друго лице. Предвид това съдът приема, че не е доказано по категоричен начин авторството на деянието. Обстоятелството, че жалбоподателят е бил спрял с това превозно средство на 01.12.2021 г., не е достатъчно да се приеме за категорично доказано, че той е бил водач на това превозно средство и на 19.11.2021 г. Още повече, че от предоставения снимков материал се вижда само превозното средство и неговия регистрационен номер, но не и водачът, който го управлява. Съгласно разпоредбата на чл.188, ал.1 и ал.2 от ЗДвП, собственикът или този, на когото е предоставено моторното превозно средство, отговаря за извършеното с него нарушение. Собственикът се наказва с наказанието, предвидено за извършеното нарушение, ако не посочи на кого е предоставил моторното превозно средство. Когато нарушението е извършено при управление на моторно превозно средство, собственост на юридическо лице, предвиденото по този закон наказание се налага на неговия законен представител или на лицето, посочено от него, на което е предоставил управлението на моторното превозно средство. В процесния случай жалбоподателят не е наказан нито като собственик, нито като представляващ търговеца-собственик, нито като посочено от собственика лице, на което е било предоставено това моторно превозно средство. Той е бил наказан като водач на автомобила, но по делото се доказва единствено, че е бил водач на въпросното моторно превозно средство на 01.12.2021 г., но няма подобно доказателства за датата на деянието – 19.11.2021 г. Предвид гореизложеното съдът приема, че не е доказано по категоричен и несъмнен начин авторството на деянието.

Ето защо, в конкретния случай в съображенията за отмяна на НП следва да се посочи, че самото нарушение изобщо не е било доказано и установено безспорно в необходимата степен от субективна страна, включително относно авторството на деянието, в хода на административнонаказателното производство, проведено незаконосъобразно от АНО. Неясно остава как е бил формулиран от АНО, при издаване на НП изводът за авторството на деянието. Тук е мястото да се посочи, че след като административното обвинение е формулирано с АУАН, в смисъл на изпълнително деяние – управление на ППС, то релевантен за авторството на деянието за авторството на деянието е фактът кое е лицето, управлявало това ППС, който факт от гледна точка на законосъобразното образуване и протичане на административнонаказателното производство следва да бъде безспорно доказан още към момента на издаване на НП и ангажиране на административнонаказателната отговорност на конкретно лице за него. Недопустимо е този факт да се предполага или извлича от АНО само от обстоятелството, че след като на 01.12.2021 г. жалбоподателят е управлявал конкретното ППС, то същото той е сторил и на 19.11.2021 г.

В случая макар по безспорен и несъмнен начин да е доказано, че на дата 19.11.2022 г. в 07:27 часа, пътното превозно средство с регистрационен №**** вид: товарен, марка и модел „ИВЕКО АС 260 СИ ФС ГВ“, с обща техническа допустима максимална маса - над 12 тона, попадащо в категорията на пътно превозно средство, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл.10, ал.1, т.2 от ЗП, по никакъв начин не доказва, че на посочената дата, час и място, автомобилът, при движението на който е допуснато нарушението е бил управляван от жалбоподателя. Доколкото отговорността по чл.179, ал.3а от ЗДвП, следва да бъде понесена от водача, управлявал ППС, без заплатена пътна такса, санкциониращият орган следва да установи и докаже по несъмнен и безспорен начин не само обективните и субективните признаци на административнонаказателния състав на чл.179, ал.3а от ЗДвП, но и авторството на деянието. В съставения АУАН нарушението се сочи за установено от справка в електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от ЗДвП. Доказателствената сила на тази справка по аргумент от чл.189е, ал.9, във вр. с ал.8 от ЗДвП, обаче обхваща единствено отразените в справката данни за обстоятелствата относно мястото, датата, точния час на извършване на нарушението, регистрационния номер на пътното превозно средство, както и данни, свързани с движението по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, данни за липса или наличие на декларирани тол данни и наличие или липса на заплащане на дължимите такси, т.е доказателствената сила на справката от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1, т.2 от ЗП, не обхваща авторството на деянието.

В този смисъл, непредставяне от страна на жалбоподателя на доказателства, оборващи справката от електронната система е абсолютно ирелевантно за доказаността на административнонаказателното обвинение от

гледна точка на извършителя на нарушението и респективно субекта на отговорността. Съответно съставеният акт за установяване на административно нарушение не може да бъде доказателство за това кое лице, в качеството му на водач на ППС е извършило санкционираното нарушение по чл.179, ал.3а от ЗДВП. Такова доказателство не може да бъде и обстоятелството, че жалбоподателят е подписал съставения АУАН, без възражения. Тези факти не могат да бъдат разглеждани като доказателства, потвърждаващи самоличността на нарушителя и неговата вина.

Вярно е, че жалбоподателят, като водач на автомобила в момента на проверката на ГКПП не е възразил изрично срещу констатациите в АУАН, но това не освобождава АНО от задължението му да обоснове със съответните доказателства обстоятелствата, въз основа на които е наложено административното наказание, включително да персонализира по безспорен начин нарушителя. Съгласно чл.53, ал.1 и ал.2 от ЗАНН, наказващият орган издава наказателното постановление само когато по безспорен начин е доказано извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина. Преди да издаде санкционния акт, наказващият орган е следвало да направи самостоятелна проверка на обстоятелствата по нарушението, както и да събере доказателства за всяко от тях, включително за авторството. Като не е извършил проверка на обосноваността на акта, преди да се произнесе по преписката, наказващият орган е издал наказателното постановление в нарушение на чл.52, ал.4 от ЗАНН.

На следващо място и на самостоятелно основание следва да се посочи, че е налице и нарушение на чл.42, ал.1, т.5 от ЗАНН, доколкото в АУАН е посочена материалноправната норма на чл.10б, ал.4 от ЗП, която описва, че размерът на дължимата за плащане тол такса се определя въз основа на реално получени тол данни, удостоверени по реда, предвиден в наредбата по чл.10, ал.7 от същия закон, или чрез закупуването на еднократна маршрутна карта, която дава право на ползвателя на пътя да измине предварително заявено от него разстояние по определен маршрут като същата важи само за ППС, чийто регистрационен номер е бил правилно деклариран от собственика или ползвателя му. В наредбата по чл.10, ал.7 от ЗП се определят и начините за изчисляване и заплащане на дължимите тол такси. В НП се цитира нормата на чл.10б, ал.3 от ЗП – тол таксата се заплаща от собственика или ползвателя на ППС за всички ППС с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, извън тези по чл.10а, ал.7 и ал.9 от същия закон, като заплащането ѝ дава право на ППС, за което е заплатена, да измине определено разстояние между две точки. От една страна е видно, че има разминаване между законови разпоредби в АУАН и НП, от друга страна в АУАН е посочена като нарушена законова разпоредба единствено и само санкционната такава – чл.179, ал.3а от ЗДВП.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че процесното НП следва да бъде изцяло отменено, като неправилно и незаконосъобразно издадено.

По разноските:

На основание чл.63д от ЗАНН, приложим в настоящото производство на основание чл.87 от ЗАНН, страните имат право на присъждане на разноси по реда на АПК. С оглед изхода на делото, право на такива има жалбоподателя. Съгласно представения договор за правна защита и съдействие е договорено оказване на безплатна правна помощ на жалбоподателя за осъществяване на процесуално представителство от един адвокат в настоящото производство на основание чл.38, ал.1, т.3 от ЗА – на роднини, близки или друг юрист. На основание чл.63д, ал.5 от ЗАНН, във вр. с чл.37, ал.1 от ЗА и чл.18, ал.2, във вр. с чл.7, ал.2, т.2 от Наредба №1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съдът счита, че следва да определи претендираното адвокатско възнаграждение в размер на 480 лева, за осъщественото процесуално представителство от страна на адвокат В.Г.И. от САК в настоящото производство. Тези разноси следва да възложени за заплащане на НТУ към АПИ-гр.София.

Водим от горните мотиви, съдът